

EURÓPAI TANÁCS

Brüsszel, 2011. március 25.

EUCO 10/11

**CO EUR 6
CONCL 3**

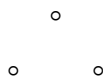
FEDŐLAP

Küldi: a Tanács Főtitkársága
Címzett: a delegációk
Tárgy: **EURÓPAI TANÁCS
2011. MÁRCIUS 24–25.**

KÖVETKEZTETÉSEK

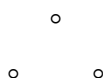
A delegációk mellékelten kézhez kapják az Európai Tanács (2011. március 24–25.) következtetéseit.

Mély együttérzésünket fejezzük ki a Japánban bekövetkezett földrengés és szökőár nagy számú áldozata miatt, és szolidaritásunkról biztosítjuk Japán népet és kormányát. Az Európai Unió polgárai együtt éreznek a szeretteiktől és otthonaiktól megfosztott több ezer családdal, és a sok százezer emberrel, akik most arra kényszerülnek, hogy életüket és közösségüket újraépítsék. Elismeréssel adózunk a japán hatóságok gyors és határozott fellépésének. Emlékeztetve az EU-t Japánhoz fűző tartós barátságra és szoros politikai és gazdasági kapcsolatokra, határozott támogatásunkról biztosítjuk Japánt a rá váró nehéz feladatok megoldásában.

Az utóbbi hónapokban Európa súlyos pénzügyi válságon ment keresztül. Noha Európában már elindult a gazdasági fellendülés, vannak még kockázatok, és továbbra is határozott uniós fellépésre van szükség. Ma átfogó intézkedéscsomagot fogadtunk el, amely lehetővé fogja tenni, hogy kilábaljunk a pénzügyi válságból és tovább haladjunk előre a fenntartható növekedés felé vezető úton. Ez az intézkedéscsomag meg fogja erősíteni az Európai Unió gazdasági kormányzását, és biztosítani fogja az euróövezet egészének tartós stabilitását. Megállapodtunk továbbá arról, hogy uniós szinten határozottan fel fogunk lépni a növekedés ösztönzése érdekében, mégpedig az egységes piac erősítése, a szabályozásból eredő terhek csökkentése és a harmadik országokkal folytatott kereskedelem előmozdítása révén.

Megvitattuk a Líbiában kialakult súlyos helyzetet, és meglelégedéssel nyugtáztuk az ENSZ BT 1973. sz. határozatának az elfogadását, valamint hangsúlyoztuk, hogy eltökélt szándékunk hozzájárulni annak végrehajtásához. A déli szomszédsággal kapcsolatban újonnan megerősítettük, hogy határozott szándékunkban áll új partnerséget létrehozni a régió országaival, és a március 11-i iránymutatások gyors megvalósítását szorgalmazzuk. Megállapodtunk az első konkrét lépésekről déli szomszédaink rövid távú támogatására. Végezetül megvitattuk a Japánban bekövetkezett események tanulságait, különös tekintettel a nukleáris biztonságra.

I. GAZDASÁGPOLITIKA

1. Az Európai Tanács ma átfogó intézkedéscsomagot fogadott el a válság kezelésére, a pénzügyi stabilitás megőrzésére és a fenntartható, a társadalmi befogadást megvalósító és munkahelyteremtéssel is járó növekedés feltételeinek biztosítására. Ezzel az euróövezet és az Európai Unió gazdasági kormányzása és versenyképessége meg fog erősödni.

Az európai szemeszter végrehajtása: Európa 2020 stratégia, költségvetési konszolidáció és szerkezeti reform

2. A 2011. február 15-i és március 7-i tanácsi következtetésekkel összhangban, illetve a Bizottság éves növekedési jelentésének fényében az Európai Tanács jóváhagyta a költségvetési konszolidáció és a szerkezeti reform prioritásait, és ezzel lezárta az európai szemeszter első szakaszát.¹ Elsőbbséget élvez majd az, hogy ismét rendezett állapotba kell hozni a költségvetéseket, helyre kell állítani a költségvetések fenntarthatóságát és munkaerőpiaci reformokkal csökkenteni kell a munkanélküliséget, valamint kiemelten fontos lesz az is, hogy újabb erőfeszítéseket kell tenni a növekedés felgyorsítása érdekében. Valamennyi tagállam elkötelezett a mellett, hogy ezeket a prioritásokat konkrét intézkedések formájában beépítse stabilitási, illetve konvergencia-programjába, valamint nemzeti reformprogramjába. E programok benyújtását követően a Bizottság javaslatot tesz majd a tagállami gazdaság- és foglalkoztatáspolitikákat illetően iránymutatásként szolgáló országvéleményekre és az országspecifikus ajánlásokra vonatkozóan, mégpedig kellő időben ahhoz, hogy azokat a Tanács elfogadhassa, ezt követően pedig az Európai Tanács a júniusi ülésén jóváhagyhassa.
3. A tagállamok többéves konszolidációs tervet nyújtanak majd be, amely konkrét célokat fogalmaz meg a hiányra, a bevételekre és a kiadásokra vonatkozóan, és amely magában foglalja az e célok elérését szolgáló stratégiát és a stratégia végrehajtásának ütemtervét is. A 2012. évre vonatkozó tagállami költségvetési politikáknak arra kell törekedniük, hogy helyreállítsák a bizalmat, mégpedig úgy, hogy az adósságpályát újra fenntarthatóvá teszik, és gondoskodnak arról, hogy a Tanácson belüli megállapodással rögzített időkereten belül az államadósság ismét a GDP 3%-a alá szoruljon vissza. A legtöbb tagállam esetében ez a GDP 0,5%-át jóval meghaladó éves strukturális kiigazítást követel meg. Azokban a tagállamokban, amelyek nagy mértékű strukturális hiánnyal, illetve nagyon magas, vagy gyorsan növekvő államadóssággal néznek szembe, a konszolidációt előre kell ütemezni.

¹ A Tanács 2011. február 15-i és március 7-i következtetéseivel összhangban és a Bizottság éves növekedési jelentése alapján. Lásd még az elnökség 2011. március 16-i összefoglaló jelentését.

4. A költségvetés konszolidációjára irányuló törekvéseket a növekedést fokozó szerkezeti reformoknak kell kiegészíteniük. A tagállamok ebből a célból megerősítik elkötelezettségüket az Európa 2020 stratégia iránt. Különösen a következőket célzó intézkedéseket fognak hozni:
 - a munkavállalás vonzóbbá tétele,
 - segítségnyújtás a munkanélkülieknek abban, hogy újra munkába tudjanak állni,
 - a szegénység elleni küzdelem és a társadalmi befogadás elősegítése,
 - befektetés az oktatásba és a képzésbe,
 - a biztonság és a rugalmasság közötti egyensúly,
 - a nyugdíjrendszerek reformja,
 - a magántőke bevonása a növekedés finanszírozásába,
 - a kutatás és az innováció előmozdítása,
 - valamint a megfizethető energiaellátás és az energiahatékonysági intézkedések fokozása.
5. A tagállamok megállapítják majd, hogy melyek azok a legfőbb intézkedések, amelyekre szükség van a 2010 júniusában jóváhagyott Európa 2020 stratégia kiemelt céljainak eléréséhez. Ezenkívül olyan szakpolitikai intézkedésekről is számot kell adniuk, amelyek célja, hogy korrigálják a káros és tartósan fennálló makrogazdasági egyensúlyhiányt és javítsák a versenyképességet.
6. Ezen intézkedések végrehajtása során, a széles körű szerepvállalás biztosítása érdekében a tagállamok a nemzeti parlamentek, a szociális partnerek, a régiók és más érdekelt felek teljes körű részvétele mellett szorosan együtt fognak működni az Európai Parlamenttel és más uniós intézményekkel, valamint az Unió tanácsadó szerveivel (a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával).

7. Az egységes piac kulcsszerepet játszik abban, hogy elérjük a növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó célokat, valamint hogy előmozdítsuk a versenyképességet. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy benyújtsa az egységes piaci intézkedéscsomagot, és felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy 2012 végéig fogadjon el egy első, az egységes piac megújítását célzó legfontosabb intézkedéseket tartalmazó csomagot. Különös figyelmet kell fordítani az olyan intézkedésekre, amelyek fokozzák a növekedést, munkahelyeket teremtenek, és kézzelfogható eredményekkel járnak a polgárok és vállalkozások számára. Hangsúlyt kell helyezni továbbá az egységes digitális piac kiteljesítésére. Csökkenteni kell a szabályozásból eredő terheket is, különösen a kkv-k számára, mind uniós, mind nemzeti szinten. A Bizottság nyárig jelentést tesz ebben a témában. Az Európai Tanács továbbá üdvözölte a Bizottság azon szándékát, hogy javaslatokat terjesszen elő arra vonatkozóan, hogy hogyan mentesítsék a mikrovállalkozásokat bizonyos jövőbeli szabályozások hatálya alól. Az „Úton a szolgáltatások jobban működő egységes piaca felé” című bizottsági közlemény alapján az Európai Tanács felszólítja a tagállamokat, hogy maradéktalanul hajtsák végre a szolgáltatási irányelvet, a Bizottságot és a tagállamokat pedig arra, hogy szükség esetén hozzanak további intézkedéseket a szolgáltatások belső piacának tökéletesítésére.
8. Az egységes piac külső dimenziója szintén fontos tényező, ahol a hangsúlyt – az Európai Tanács 2010. szeptember 16-i következtetéseivel összhangban – a szabad, tisztességes és nyitott kereskedelemre kell helyezni, melynek keretében kiemelt feladatként kell kezelni a WTO dohai fordulójának és a szabadkereskedelmi megállapodásoknak a lezárását 2011 folyamán. A harmadik országokkal folytatott kereskedelmet gátló akadályok felszámolásának legfontosabb feladatait vázoló bizottsági jelentés fényében mielőbb folytatni kell a munkát.

A gazdasági kormányzás erősítése

9. A gazdasági kormányzásra vonatkozó hat jogalkotási javaslatból álló csomag alapvetően fontos a fokozott költségvetési fegyelem biztosításához és a túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány elkerüléséhez. Ez a csomag magában foglalja a Stabilitási és Növekedési Paktum reformját, amely a költségvetési politikák szigorúbb felügyeletét és a végrehajtási intézkedések következetesebb és korábbi szakaszban való alkalmazását tűzi ki célul, továbbá a nemzeti költségvetési keretrendszerekre vonatkozó új rendelkezéseket tartalmaz, illetve a makrogazdasági egyensúlyhiány felügyeletének új eszközét.
10. Az Európai Tanács üdvözli, hogy a javaslatokkal kapcsolatban a Tanács általános megközelítést alakított ki, amely megnyitja az utat az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások előtt. Az Európai Tanács a munka folytatására szólított fel, hogy 2011 júniusában sor kerülhessen a javaslatok elfogadására.

A gazdaságpolitikai koordináció új szintje: az Euró Plusz Paktum

11. Az Euró Plusz Paktum, amelyről az euróövezet állam-, illetve kormányfői állapodtak meg, és amelyhez csatlakozott Bulgária, Dánia, Lengyelország, Lettország, Litvánia és Románia (lásd a mellékletben), tovább erősíti majd a gazdasági és monetáris unió gazdasági pillérét, és a gazdaságpolitikai koordináció új szintjét jelenti. A célja pedig, hogy javítsa a versenyképességet és ezzel nagyobb fokú konvergenciát eredményezzen, ami erősíteni fogja szociális piacgazdaságunkat. A paktum a csatlakozni kívánó többi tagállam előtt is nyitva áll. A paktum maradéktalanul tiszteletben fogja tartani az egységes piac integritását.
12. A magukat a paktum mellett elkötelező tagállamok vállalják, hogy az abban foglalt mutatók és elvek alapján konkrét, a következő tizenkét hónapon belül megvalósítandó intézkedéseket jelentenek be. Több tagállam máris bejelentette első vállalásait. A részt vevő tagállamok vállalásaitak mielőbb benyújtják, de mindenképpen kellő időben ahhoz, hogy azokat az áprilisban benyújtandó stabilitási, illetve konvergenciaprogramjaikba, valamint nemzeti reformprogramjaikba beépíthessék, és hogy azokat az Európai Tanács a júniusi ülésén értékelhesse.

A bankszektor állapotának rendezése

13. Az Európai Bankhatóság más érintett hatóságokkal közösen stresszteszteket végez. Az Európai Tanács kiemeli: a nemzeti felügyeleti hatóságokkal, az Európai Rendszerkockázati Testülettel, a Bizottsággal és az Európai Központi Bankkal szoros együttműködésben folytatandó partneri felülvizsgálati eljárás fontos szerepet játszik az eredmények következetességének és minőségének növelésében. Biztosítani fogják a bankok esetében a fokozott mértékű adatközlést, többek között az állampapír-pozíciókra vonatkozó adatokra vonatkozóan is.

14. A tagállamok az eredmények közzétételét megelőzően egyedi és ambiciózus stratégiákat dolgoznak majd ki az olyan intézményeknek a szerkezetátalakítására, amelyeket kockázatok öveznek, beleértve a magánszektor bevonásával megvalósítandó megoldásokat is (közvetlen piaci finanszírozás vagy eszközértékesítés), ugyanakkor megteremtik az adott esetben szükséges kormányzati támogatás nyújtásának az állami támogatási szabályoknak megfelelő szilárd kereteit is.
15. Amint az Európai Tanács 2010 júniusában arról megállapodott, folytatni kell az általános pénzügyi tranzakciókra kivetendő adó bevezetésére vonatkozó elképzelés vizsgálatát és továbbfejlesztését. Az Európai Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy legkésőbb 2011 őszéig jelentést készítsen a pénzügyi szektor adóztatásáról.

A stabilitási mechanizmusok erősítése az euróövezet számára

16. Emlékeztetve arra, hogy az euróövezet pénzügyi stabilitásának biztosítása fontos feladat, az Európai Tanács elfogadta az EUMSZ-nek az európai stabilitási mechanizmus létrehozása tekintetében történő módosításáról szóló határozatot. Az Európai Tanács a tagállami jóváhagyási eljárások mielőbbi elindítására szólít fel, hogy a határozat 2013. január 1-jén hatályba léphessen.
17. Az Európai Tanács üdvözli az euróövezet állam-, illetve kormányfői által március 11-én hozott döntéseket, és jóváhagyja az európai stabilitási mechanizmus elemeit (lásd a II. mellékletet). Lezárul majd az európai stabilitási mechanizmusról szóló szerződés előkészítése, valamint véglegesítésre kerülnek az európai pénzügyi stabilitási eszközt létrehozó megállapodásnak az eszköz 440 milliárd EUR összegű tényleges hitelezési kapacitását biztosító módosításai, lehetővé téve ezáltal, hogy még 2011 június végéig sor kerülhessen a két megállapodás egyidejű aláírására.

II. LÍBIA / DÉLI SZOMSZÉDSÁG

18. Az Európai Tanács megvitatta a Líbiában kialakult helyzetet, és jóváhagyta a Külügyek Tanácsa által március 21-én elfogadott következtetéseket. Emlékeztette március 11-i nyilatkozatára, meglelégedéssel nyugtázta az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elfogadott 1973. sz. határozatot, amely hangsúlyozza a védelmet illető felelősség elvét, továbbá kiemelte eltökélt szándékát, hogy hozzájáruljon annak végrehajtásához. Üdvözölte továbbá a Párizsban március 19-én megrendezett csúcstalálkozót, amely meghatározó módon hozzájárult a határozatban foglaltak érvényre juttatásához. Elítélte, hogy a líbiai rezsim még mindig semmibe veszi az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1970. és 1973. sz. határozatát, és folytatja az állampolgáraival szembeni erőszakos és brutális fellépést. Megállapította, hogy a Biztonsági Tanács mandátuma alapján hozott intézkedések jelentősen hozzájárultak a támadás veszélyének kitett civil lakosság és a civilek lakta területek védelméhez, valamint civil életek megmentéséhez. A katonai műveletek véget érnek, amint a civil lakosság biztonságban lesz és az embereket nem fenyegeti többé a támadás veszélye, valamint mihelyst az ENSZ BT 1973. sz. határozatában kitűzött célok teljesülnek.

Az Európai Tanács hangsúlyozta az arab országok és különösen az Arab Liga kulcsszerepét az 1973. sz. ENSZ BT-határozat végrehajtásának tevékeny támogatásában, valamint abban, hogy politikai megoldás szülessen a válságra.

19. Az Európai Unió – az 1973. sz. ENSZ BT-határozattal összhangban – az Arab Államok Ligájával, az Egyesült Nemzetek Szervezetével és az Afrikai Unióval vállvetve fokozni fogja erőfeszítéseit annak érdekében, hogy a líbiai nép jogos követeléseinek megfelelő megoldást találjanak a válságra. Az Európai Tanács újonnan felszólította Moamer Kadhafi ezredest, hogy azonnal adja át a hatalmat és tegye lehetővé, hogy Líbia mielőbb megkezdhesse a rendezett és a líbiaiak által vezetett, széles körű párbeszéden alapuló demokratikus átmenetet, figyelembe véve azt is, hogy biztosítani kell Líbia szuverenitását és területi integritását. Az Európai Unió készen áll arra, hogy hozzájáruljon a – többek között az átmeneti nemzeti tanáccsal folytatott – párbeszéd előmozdításához, és az ENSZ-szel, az Arab Ligával, az Afrikai Unióval és másokkal együttműködve segítséget nyújtson Líbiának egyrészt gazdasági téren, másrészt az ország új intézményeinek a létrehozásában.

20. Az Európai Unió nem késlekedett az 1970. és az 1973. sz. ENSZ BT-határozattal elrendelt szankciók megvalósításával, és többek között újabb személyeket és szervezeteket vett fel a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek önálló uniós listájára. Az Európai Unió készen áll arra, hogy további szankciókat kezdeményezzen és fogadjon el, többek között olyan intézkedéseket hozzon, amelyekkel biztosítható, hogy az olaj- és gázbevételek nem jutnak el Moamer Kadhafi rezsimjéhez. A tagállamok hasonló javaslatokat terjesztenek az ENSZ Biztonsági Tanácsa elé.
21. A Líbiában és az ország határai mentén kialakult humanitárius helyzet változatlanul komoly aggályokra ad okot. Az EU – az összes résztvevő humanitárius szervezettel és nem kormányzati szervvel szoros együttműködésben – folytatja a humanitárius segítségnyújtást minden érintett számára. Az EU fokozta az erőfeszítéseit, és – tengerészeti eszközökkel is – folytatni fogja a humanitárius segítségnyújtásra, illetve a polgári lakosság védelmére irányuló műveleteket érintő tervezési munkát.
22. Az Európai Tanács meglelégedéssel nyugtázta az alkotmánymódosításról március 19-én Egyiptomban tartott népszavazást, és azt a nyitottabb és demokratikusabb politikai rendszer felé tett jelentős lépésként értékeli.
23. Az Európai Tanács – megállapítva, hogy a helyzet országoként más és más – súlyos aggodalmának adott hangot a szíriai, a jemeni és a bahreini helyzet miatt, határozottan elítélte az erőszak fokozódását és a tüntetőkkel szembeni erőszak alkalmazását, továbbá valamennyi érintett felet arra sürgette, hogy haladéktalanul kezdjen feltételek nélküli, érdemi és konstruktív párbeszédet. Az Európai Tanács jóváhagyta a Külügyek Tanácsa által március 21-én elfogadott következtetéseket.

24. Az Európai Tanács 2011. március 11-i nyilatkozatával összhangban gyorsan kell haladni a régióval kialakítandó új partnerségre irányuló munkában. Ez a partnerség elmélyültebb gazdasági integrációra, nagyobb piacnyitásra és szorosabb politikai együttműködésre fog alapulni, továbbá differenciált és teljesítményalapú szemléletet fog követni. A március 11-i intézkedéscsomag végrehajtásának első lépéseként, valamint a Bizottság és a főképviselő együttes közleménye alapján az Európai Tanács gyors előmenetelre szólít fel a következők figyelembevételével:
- az EU-nak és tagállamainak fokozniuk kell a humanitárius segítségnyújtást,
 - a Földközi-tenger déli partján fekvő országokban folyamatban lévő segélyprogramokat át fogják világítani, és új súlypontokat fognak megállapítani, lehetőség szerint az érintett országokkal folytatott párbeszéd keretében,
 - 1 milliárd EUR összeggel meg kell emelni az Európai Beruházási Bank azon műveleteire fordítható összegnek a felső határát, amelyek a földközi-tengeri térség politikai reformokat végrehajtó országaira irányulnak, anélkül, hogy elvonnának az EU keleti szomszédságában végrehajtás alatt álló műveletektől,
 - az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank részvényeseinek mérlegelniük kellene a bank tevékenységeinek esetleges kiterjesztését a déli szomszédság országaira,
 - haladéktalanul el kell fogadni a pán-euromediterrán származási szabályokról szóló javaslatokat, a Bizottság pedig felkérést kap, hogy terjesszen elő rövid, közép- és hosszú távra vonatkozó javaslatokat a régióbeli kereskedelem és a közvetlen külföldi beruházások növelésének további lehetőségeiről.
25. Az Európai Tanács üdvözli az elnökség és a Bizottság közelmúltban tett egyiptomi látogatását, amely a déli szomszédság országai és az Európai Unió között folytatott, a migráció átfogó megközelítését előmozdító konzultációk első szakaszát jelenti. Ehhez kapcsolódóan az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy még jóval az Európai Tanács júniusi ülését megelőzően nyújtson be javaslatokat a migráció általános megközelítéséről, valamint a mobilitási partnerségről.

26. Az Európai Tanács szintén várakozással tekint az elé, hogy a Bizottság még az Európai Tanács júniusi ülését megelőzően nyújtson be a migrációs és menekültáramlatok kezelésére szolgáló kapacitások fejlesztésére vonatkozó tervet. 2011 júniusáig megállapodást kell elérni a Frontex képességeinek növeléséről szóló rendelettel kapcsolatban. A Bizottság addig is további erőforrásokat fog rendelkezésre bocsátani az ügynökség által végzett 2011-es Hermes és Poseidon művelet támogatására, a tagállamok pedig felkérést kapnak, hogy szintén biztosítsanak további humán és technikai erőforrásokat. Az Európai Unió és tagállamai készen állnak arra, hogy tényleges szolidaritást vállaljanak a migrációs mozgások által a leginkább érintett tagállamokkal és a helyzet alakulásának megfelelően megadják nekik a szükséges támogatást.

III. JAPÁN

27. Az Európai Unió támogatni fogja Japánt azoknak a kihívásoknak a kezelésében, amellyel az országot sújtó, tragikus következményekkel járó földrengés és szökőár után szembe kell néznie.
28. A japán kormány első felkérésére az Európai Unió segélyszállítmányokat mozgósított a katasztrófasújtott övezetben élő lakosság számára, és készen áll arra, hogy Japán kérésére további támogatást nyújtson. Az Unió általában véve is szeretné fejleszteni a katasztrófaelhárítás terén Japánnal folytatott együttműködést.
29. Az Európai Unió elismerését fejezi ki a gyors és határozott intézkedések iránt, amelyeket a japán hatóságok a pénzügyi piacok zavarainak orvoslása érdekében hoztak. Üdvözli a G7 csoport jenre vonatkozóan hozott intézkedését is. Az EU kész arra, hogy – többek között a G8 és a G20 keretén belül – teljes mértékben együttműködjön Japánnal az események gazdasági és pénzügyi következményeinek kezelésében.
30. A jövőt illetően az Európai Tanács újra rámutat az EU–Japán kapcsolatok stratégiai fontosságára. A küszöbönálló csúcstalálkozót fel kell használni ennek a kapcsolatnak az erősítésére és közös programunk előmozdítására, többek között egy szabadkereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások esetleges megindítása révén, abból kiindulva, hogy Japán vállalja többek között a nem vámjellegű kereskedelmi akadályok, valamint a közbeszerzést érintő korlátozások kérdésének a kezelését.

31. Az Európai Tanács ezzel összefüggésben hangsúlyozza, hogy ezekből az eseményekből maradéktalanul le kell vonni a tanulságokat, és valamennyi szükséges információt nyilvánosságra kell hozni. Emlékeztetve arra, hogy az energiamix a tagállamok hatáskörébe tartozik, felszólít arra is, hogy kiemelt feladatként fokozni kell az alábbiakat érintő munkát:
- átfogó kockázat- és biztonsági értékelés (ellenállóképességi próba) alapján felül kell vizsgálni az Európai Unió területén található minden atomerőmű biztonságát; az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja (ENSREG) és a Bizottság felkérést kap arra, hogy – koordinált keretek között, a Japánban bekövetkezett balesetből levont tanulságok fényében és a tagállamok teljes bevonásával – a lehető leghamarabb dolgozza ki ezeknek a teszteknek a vizsgálati körét és módozatait, a rendelkezésre álló (különösen a Nyugat-európai Nukleáris Hatóságok Szövetsége által biztosított) szakértelem teljes körű igénybevételével; az értékeléseket független nemzeti hatóságok fogják végezni, továbbá partneri felülvizsgálatra is sor kerül; azok eredményéről, valamint az esetlegesen szükségessé váló intézkedésekről tájékoztatni kell a Bizottságot és az ENSREG tagjait, és nyilvánosságra kell hozni azokat; az Európai Tanács 2011 végéig, a Bizottság jelentése alapján értékeli az első eredményeket;
 - az atomerőművek biztonságának garantálása mint elsődleges követelmény természetesen nem korlátozódhat az EU határain belülre; az EU kérni fogja hasonló ellenállóképességi próbák végzését az EU-val szomszédos országokban és világszerte, mind a meglévő, mind a tervezett erőműveket illetően, e tekintetben maradéktalanul fel kell használni a releváns nemzetközi szervezetek nyújtotta lehetőségeket,
 - az EU-ban meg kell valósítani és folyamatosan tökéletesíteni kell a nukleáris biztonságra vonatkozó legmagasabb szintű előírásokat, és azokat nemzetközi szinten is elő kell mozdítani,
 - a Bizottság felül fogja vizsgálni a nukleáris létesítmények biztonságára vonatkozó jelenlegi jogi és szabályozási keretet, és szükség esetén 2011 végéig javaslatot tesz annak tökéletesítésére. A tagállamoknak biztosítaniuk kell a nukleáris létesítmények biztonságáról szóló irányelv teljes körű végrehajtását. A kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladék kezelésére vonatkozóan javasolt irányelvet a lehető leghamarabb el kell fogadni. A Bizottság felkérést kap annak átgondolására, hogy miként tudja az Európai Unió előmozdítani a nukleáris biztonságot a szomszédos országokban,

- a világra és az Európai Unióra gyakorolt hatásokat – mindenekelőtt a G20 csoport keretében – szorosan figyelemmel kell kísérni, különös figyelmet szentelve az energia- és a nyersanyagárak ingadozásának.
-

EURÓ PLUSZ PAKTUM
FOKOZOTTABB GAZDASÁGPOLITIKAI KOORDINÁCIÓ
A VERSENYKÉPESSÉG ÉS A KONVERGENCIA ÉRDEKÉBEN

Az euróövezet állam-, illetve kormányfői az alábbi célok érdekében elfogadták az Euró Plusz Paktumot: a monetáris unió gazdasági pillérének megerősítése, a gazdaságpolitikai koordináció magasabb szintre emelése, a versenyképesség javítása, mindezek révén pedig fokozottabb konvergencia elérése; a paktumhoz csatlakozott Bulgária, Dánia, Lengyelország, Lettország, Litvánia és Románia is. A paktum elsősorban azokra a nemzeti hatáskörbe tartozó területekre koncentrál, melyek a versenyképesség fokozásában és a káros egyensúlyhiány elkerülésében kulcsszerepet játszanak. A versenyképesség fontos ahhoz, hogy az EU rövid és hosszú távon is gyorsabb és fenntarthatóbb növekedést produkálhasson, hogy a polgárok számára magasabb jövedelmi szintet biztosíthasson, illetve annak érdekében, hogy szociális modelljeinket meg tudjuk őrizni. A többi tagállam önkéntes alapon vehet részt a paktumban.

Ez az új intézkedéscsomag, amely a versenyképességet és a konvergenciát szolgáló fokozott gazdaságpolitikai koordinációt célozza, **négy alapelven** nyugszik:

- a. Az EU **jelenlegi gazdasági kormányzásával összhangban lesz, valamint megerősíti és** hozzáadott értékkel egészíti azt ki. Igazodik a meglévő eszközökhöz (Európa 2020 stratégia, európai szemeszter, integrált iránymutatások, Stabilitási és Növekedési Paktum, illetve új makrogazdasági felügyeleti keret), és azokra épít majd. A paktum külön hangsúlyt helyez arra, hogy a meglévő kereteken túl az eddig elfogadottaknál ambiciózusabb konkrét vállalásokat és lépéseket határozzon meg, és tartalmazzon végrehajtási ütemtervet is. Ezen új vállalások ezt követően bekerülnek a nemzeti reform, illetve stabilitási programokba, és a rendes felügyeleti keret alá tartoznak majd. Ezzel összefüggésben erős központi szerepet kap a Bizottság mint a vállalások megvalósításának ellenőre, illetve részt vesz benne a Tanács valamennyi érintett formációja és az eurócsoport is. Az Európai Parlament hatáskörének megfelelően teljes körű szerepet játszik majd. A szociális partnerek uniós szinten a háromoldalú szociális csúcstalálkozó révén teljes mértékben részt vesznek a paktumban.
- b. A paktum célirányos és fellépés-orientált lesz, továbbá olyan **kiemelt szakpolitikai területekre irányul, melyek kulcsfontosságúak a versenyképesség és a konvergencia előmozdításához.** Olyan fellépésekre összpontosul majd, melyek a tagállamok hatáskörébe tartoznak. A kiválasztott szakpolitikai területeken **állam-, illetve kormányfői szinten közös célokat fogadnak majd el. A részt vevő tagállamok vállalják, hogy – sajátos kihívásaikat figyelembe véve – szakpolitikáik keretén belül ezen célok elérésére törekednek.**
- c. **Az állam-, illetve kormányfők minden évben konkrét nemzeti vállalásokat tesznek majd.** Ennek keretében a tagállamok figyelembe veszik a legjobb gyakorlatokat, a referenciaértékek meghatározásánál pedig a legjobban teljesítőket veszik alapul mind az uniós országok, mind más stratégiai partnerek viszonylatában.

Az euróövezet, valamint a részt vevő országok **állam-, illetve kormányfői** a Bizottság jelentése alapján évente **politikai szinten ellenőrzik** majd a vállalások megvalósítását és a közös szakpolitikai célok elérésében tett előrelépést. A tagállamok ezenfelül vállalják, hogy az elfogadás előtt konzultálni fognak partnereikkel minden olyan nagyobb gazdasági reformmal kapcsolatban, amely átgyűrűző hatással járhat.

- d. A részt vevő tagállamok teljes mértékben elkötelezettek az egységes piac kiteljesítése mellett, ami az EU és az euróövezet versenyképességének növelése érdekében kulcsfontosságú. E folyamat teljes mértékben összhangban lesz a Szerződéssel. ***A paktum maradéktalanul tiszteletben fogja tartani az egységes piac integritását.***

Céljaink

A részt vevő tagállamok vállalják, hogy minden szükséges lépést megtesznek az alábbi célok elérése érdekében:

- a versenyképesség előmozdítása
- a foglalkoztatás ösztönzése
- további lépések az államháztartás fenntarthatóságának fokozása érdekében
- a pénzügyi stabilitás megerősítése.

Minden részt vevő tagállam közölni fogja, hogy e célok elérése érdekében milyen konkrét intézkedéseket kíván hozni. Ha egy vagy több területtel kapcsolatban egy tagállam bizonyítani tudja, hogy nincs szükség intézkedésre, az adott területen nem említ intézkedést. A közös célok eléréséhez szükséges konkrét szakpolitikai lépések megválasztása ***az egyes országok feladata marad, de különös figyelmet fognak fordítani az alább említett potenciális intézkedésekre.***

Konkrét szakpolitikai vállalások és ellenőrzés

A fenti közös célok teljesítése terén elért eredményeket az állam-, illetve kormányfők a versenyképességre, foglalkoztatásra, költségvetési fenntarthatóságra és pénzügyi stabilitásra vonatkozó mutatók alapján politikai szinten figyelemmel kísérik. Ennek alapján megállapításra kerül, hogy melyek azok a tagállamok, amelyek e területek valamelyikén lényeges kihívásokkal küzdenek, és e tagállamoknak vállalniuk kell ezek kezelését egy meghatározott időtartamon belül.

a. A versenyképesség előmozdítása

Az elért eredmények értékelése a bér- és termelékenységési folyamatok, valamint annak elemzésén alapul, hogy szükség van-e versenyképességi korrekcióra. Annak értékeléséhez, hogy a bérek a termelékenységgel összhangban változnak-e, egy meghatározott időszakban figyelemmel kísérik a fajlagos munkaköltséget, és összehasonlítják azzal, hogy ez a paraméter hogyan alakul az euróövezet más országaiban és a legfőbb hasonlóknak tekinthető kereskedelmi partnerországokban. Az egyes országok esetében a fajlagos munkaköltséget meghatározzák a gazdaság egészére és az egyes fő ágazatokra is (gyári előállítás; szolgáltatások; valamint a nemzetközikereskedelem-képes és nem nemzetközikereskedelem-képes szektor). A munkaköltség jelentős és nem szűnő emelkedése a versenyképesség lényeges csökkenéséhez vezethet, különösen, ha a folyó fizetési mérleg egyre növekvő hiányával és a kiviteli csökkenő piaci részesedésével párosul. A versenyképesség fokozása érdekében valamennyi országban intézkedéseket kell tenni, de különös figyelmet kell fordítani azokra a tagállamokra, amelyek jelentős kihívásokkal küzdenek e téren. Annak érdekében, hogy az euróövezet egészében kiegyensúlyozott és széles körű legyen a növekedés, külön eszközök és közös kezdeményezések kidolgozására fog sor kerülni a leszakadó régiók termelékenységének előmozdítására.

Az egyes országok felelősek az általuk a versenyképesség előmozdítására választott konkrét szakpolitikai intézkedésekért, de az alábbi reformokra különös figyelmet kell fordítani:

- i. a társadalmi párbeszéd és a munkaügyi kapcsolatok nemzeti hagyományait tiszteletben tartva olyan intézkedéseket kell hozni, amelyek biztosítják, hogy a költségek a termelékenységgel összhangban alakuljanak, például:
 - felül kell vizsgálni a bérképzés kereteit, és szükség esetén az alkufolyamat centralizáltságának mértékét, valamint az indexálási mechanizmusokat, ugyanakkor ügyelni kell arra, hogy megmaradjon a társadalmi partnerek autonómiája a kollektív alkufolyamatban;
 - biztosítani kell, hogy a közszférabeli bérmegállapodások támogassák a magánszférabeli versenyképességi erőfeszítéseket (szem előtt tartva, hogy a közszférabeli bérek jelzésértékűek (signalling hatás)).

ii. termelékenységfokozó intézkedéseket kell bevezetni, például:

- a közösségi vívmányok teljes körű tiszteletben tartása mellett, nemzeti intézkedések révén a védett ágazatok további megnyitására van szükség annak érdekében, hogy a szabad foglalkozásokat és a kiskereskedelmi ágazatot érintő indokolatlan korlátozásokat felszámolják;
- konkrét erőfeszítéseket kell tenni az oktatási rendszerek javítására és a K+F, az innováció és az infrastruktúra támogatására;
- olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek javítják az üzleti környezetet, különösen a kkv-k számára, többek között a bürokrácia felszámolásával és a szabályozási keret (pl. csődtörvények, kereskedelmi törvények) fejlesztésével.

b. A foglalkoztatás ösztönzése

Ahhoz, hogy az euróövezet versenyképes legyen, alapvető fontosságú a jól működő munkaerőpiac. Az elért eredményeket a következő mutatók alapján értékelik: hosszú távú és ifjúsági munkanélküliségi ráta, munkaerő-piaci részvételi ráták.

Az egyes országok felelősek az általuk a foglalkoztatás ösztönzésére választott konkrét szakpolitikai intézkedésekért felelősek, de az alábbi reformokra különös figyelmet kell fordítani:

- a rugalmas biztonság előmozdítására, a be nem jelentett munka arányának csökkentésére és a munkaerő-piaci részvétel növelésére szolgáló munkaerő-piaci reformok;
- az egész életen át tartó tanulás;
- olyan adóreformok, amelyek a munka kifizetődővé tétele érdekében csökkentik az élők munkát terhelő adókat, ugyanakkor az összadóbevételek mértékét megőrzik, és olyan intézkedéseket is tartalmaznak, amelyek elősegítik a második keresők munkaerő-piaci részvételét.

c. Az államháztartási rendszerek fenntarthatóságának fokozása

A Stabilitási és Növekedési Paktum teljes körű végrehajtásának biztosítása érdekében a lehető legnagyobb figyelmet kell szentelni az alábbiaknak:

▪ A nyugdíjak, az egészségügy és a szociális juttatások

Ennek értékelése többek között a fenntarthatósági résre¹ vonatkozó mutatók alapján történik majd. Ezek a mutatók azt mérik, hogy a jelenlegi szakpolitikák, többek között a nyugdíjrendszerek, egészségügyi és juttatási rendszerek alapján, a demográfiai tényezőket is figyelembe véve fenntarthatók-e az adósságszintek.

A nyugdíjak és a szociális juttatások fenntarthatóságának és megfelelő szintjének biztosításához többek között az alábbi reformok szükségesek:

- a nyugdíjrendszert a nemzeti demográfiai helyzethez kell igazítani, többek között olyan lépésekkel, amelyek célja, hogy a tényleges nyugdíjba vonulási életkor a várható élettartamnak megfelelően alakuljon, illetve az aktivitási ráták növelésével;
- az idős munkavállalók (konkrétan az 55 év fölöttiek) foglalkoztatásának fokozása érdekében korlátozni kell a korai nyugdíjba vonulási lehetőségeket, és célzott ösztönzőket kell alkalmazni.

¹ A fenntarthatósági rés a Bizottság és a tagállamok által a költségvetési fenntarthatóság értékelésére szolgáló elfogadott mutató.

▪ Nemzeti költségvetési szabályok

A részt vevő tagállamok vállalják a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározott uniós költségvetési szabályoknak a nemzeti jogba való átültetését. Annak eldöntése, hogy konkrétan milyen nemzeti jogi eszközt használnak fel e célra, a tagállamok hatáskörében marad, ugyanakkor gondoskodniuk kell arról, hogy a választott eszköz kellően kötelező erővel bírjon, és tartós legyen (azaz pl. az alkotmány vagy kerettörvény részét képezze). A szabály pontos megfogalmazásáról szintén egyénileg döntenek a tagállamok (pl. megfogalmazhatják ún. „adósságfék” formájában, az elsődleges egyenlegre vonatkozó, avagy kiadási szabályként), de annak mind nemzeti, mind annál alacsonyabb szinten biztosítania kell a költségvetési fegyelmet. A Bizottságnak – a nemzeti parlamentek előjogainak teljes tiszteletben tartása mellett – lehetősége lesz arra, hogy elfogadását megelőzően véleményt mondjon a költségvetési szabály pontos szövegéről annak érdekében, hogy az összeegyeztethető legyen az uniós szabályokkal és támogassa azokat.

d. A pénzügyi stabilitás megerősítése

Az erős pénzügyi ágazat kulcsfontosságú az euróövezet egészének stabilitása szempontjából. A pénzügyi ágazat felügyeletének és szabályozásának uniós keretét átalakító átfogó reform már megindult.

Ezzel összefüggésben a tagállamok vállalják, hogy – a közösségi vívmányok teljes tiszteletben tartása mellett – nemzeti jogszabályokat vezetnek be a bankszanálásra vonatkozóan. Uniós szinten koordinált szigorú banki stressztesztokra is rendszeresen sor fog kerülni. Ezenkívül az Európai Rendszerkockázati Testület elnöke felkérést fog kapni, hogy rendszeresen tájékoztassa az állam-, illetve kormányfőket a makropénzügyi stabilitással kapcsolatos ügyekről, valamint az egyedi fellépést igénylő euróövezeti makrogazdasági folyamatokról. Kiemelendő továbbá, hogy minden tagállam esetében szorosan figyelemmel fogják kísérni a magánszektor (a bankok, a háztartások és a nem pénzügyi vállalatok) adósságszintjét is.

A fentebb vázolt kérdéseken túl az **adópolitikák koordinációjára** is figyelmet fordítanak majd.

A közvetlen adózás továbbra is nemzeti hatáskörbe fog tartozni. A költségvetési konszolidáció és a gazdasági növekedés támogatása érdekében az euróövezeti gazdaságpolitikai koordináció megerősítésének részeként biztosítani kell az adópolitikák pragmatikus koordinációját. A tagállamok ezzel összefüggésben vállalják, hogy adópolitikai kérdésekben strukturált egyeztetéseket folytatnak különösen a legjobb gyakorlatok cseréjének, a káros gyakorlatok kiküszöbölésének biztosítása, valamint az adócsalás és az adókijátszás elleni fellépésre irányuló javaslatok előterjesztése céljából.

A közös társasági adóalap kidolgozása egyrészt a nemzeti adóstratégiák tiszteletben tartása mellett bevételsemleges módon fokozná a nemzeti adórendszerek közötti összhangot, másrészt hozzájárulna a költségvetési fenntarthatósághoz és az európai vállalkozások versenyképességéhez.

A Bizottság jogalkotási javaslatot nyújtott be a közös konszolidált társasági adóalapról.

Konkrét éves vállalások

Annak érdekében, hogy tanúbizonyságot tegyenek a változtatás iránti valós elkötelezettségükről, illetve biztosítsák a közös céljaik eléréséhez szükséges politikai lendületet, a részt vevő tagállamok minden évben a legmagasabb szinten megállapodnak az elkövetkező 12 hónap során megvalósítandó konkrét intézkedésekről. A végrehajtandó konkrét szakpolitikai intézkedések megválasztása megmarad az egyes országok hatáskörében, de arról a fentebb említett kérdések figyelembevételével kell dönten. E kötelezettségvállalások tükröződni fognak a nemzeti reformprogramokban és az évenként benyújtandó stabilitási programokban is, amelyeket a Bizottság, a Tanács és az eurócsoport értékelni fog az európai szemeszter keretében.

II. MELLÉKLET

Az európai stabilitási mechanizmus (ESM) működési keretei

Az Európai Tanács úgy határozott, hogy a Szerződés 136. cikkét kiegészíti az alábbi bekezdéssel:

„Azon tagállamok, amelyek hivatalos pénzneme az euro, feltétlenül szükséges esetben működésbe hozható stabilizációs mechanizmust hozhatnak létre az euróövezet egésze pénzügyi stabilitásának megőrzése érdekében. A mechanizmus keretében igényelt pénzügyi segítségnyújtásra szigorú feltételek fognak vonatkozni.”

Az Európai Tanács emellett abban is megállapodott, hogy az euróövezet tagállamainak állandó stabilizációs mechanizmust kell létrehozniuk: az európai stabilitási mechanizmust (ESM). Az európai stabilitási mechanizmust kölcsönös megállapodás alapján hozzák működésbe¹, amennyiben az az egész euróövezet pénzügyi stabilitásának megőrzéséhez feltétlenül szükséges. Az ESM fogja betölteni az európai pénzügyi stabilitási eszköz (EFSF) és az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus szerepét, 2013 júniusától külső pénzügyi segítséget nyújtva az euróövezet tagállamainak.

Az ESM nyújtotta pénzügyi segítséget szigorú szakpolitikai feltételek alapján lehet majd igénybe venni, makrogazdasági kiigazítási program keretében, valamint az államadósság fenntarthatóságának – az Európai Bizottság és az IMF által és az EKB-vel együttműködésben végzett – alapos elemzését követően. A kedvezményezett tagállamnak biztosítania kell a magánszektor megfelelő formában történő részvételét, a konkrét körülményekhez igazodva és az IMF gyakorlataival teljes mértékű összhangban.

Az európai stabilitási mechanizmus 500 milliárd EUR összegű tényleges hitelezési kapacitással rendelkezik majd². Rendszeresen, de legalább ötévente értékeli azt, hogy ez a hitelezési kapacitás elegendő-e. Az ESM arra törekszik majd, hogy hitelezési kapacitását olyan módon egészítse ki, hogy az IMF-et bevonja a pénzügyi segítségnyújtási műveletekbe, ugyanakkor *ad hoc* jelleggel az euróövezeten kívüli tagállamok is részt vehetnek a műveletekben.

¹ A kölcsönös megállapodás alapján hozott döntést a szavazásban részt vevő tagállamok egyhangúlag hozzák meg, vagyis a döntés elfogadását nem akadályozza meg, ha valamely tagállam tartózkodik.

² Az EFSF-ről az ESM-re történő átállás során a kombinált hitelezési kapacitás nem fogja meghaladni ezt az összeget.

A működési keretek alábbi része az európai stabilitási mechanizmus kulcsfontosságú szerkezeti jellemzőit tárgyalja:

Intézményi forma

Az európai stabilitási mechanizmust az euróövezet tagállamai közötti szerződéssel kormányközi szervezetként hozzák létre, a nemzetközi közjog szerint, luxembourgi székhellyel. Az európai stabilitási mechanizmus alapokmányát a szerződés egyik melléklete tartalmazza majd.

Feladatkör és finanszírozási stratégia

Az európai stabilitási mechanizmus feladata az lesz, hogy forrásokat mozgósítson és pénzügyi segítséget nyújtson – szigorú feltételrendszer alapján – az euróövezet súlyos finanszírozási zavarokkal küzdő, illetve ilyen zavarok veszélyének kitett tagállamai számára annak érdekében, hogy biztosítsa az euróövezet egészének pénzügyi stabilitását.

Az euróövezet tagállamai az ESM felé teljesítik a Stabilitási és Növekedési Paktum, illetve a makrogazdasági egyensúlyhiány esetén követendő eljárás keretében rájuk rótt pénzügyi szankciókat. E szankciók a befizetett tőke részét képezik majd.

Az ESM megfelelő finanszírozási stratégiával arra fog törekedni, hogy a finanszírozási források széles köréhez biztosítson hozzáférést, és a tagállamok számára mindenféle piaci körülmények között képes legyen pénzügyi segítségnyújtási csomagot nyújtani. A kapcsolódó kockázatokat adekvát eszköz- és forrásgazdálkodás keretében mérsékli.

Kormányzás

Az európai stabilitási mechanizmus élén a Kormányzótanács áll, melynek az euróövezetbe tartozó tagállamok pénzügyminiszterei – mint szavazati joggal rendelkező tagok – a tagjai, megfigyelőként pedig a gazdasági ügyekért és a monetáris politikaért felelős európai biztos, illetve az EKB elnöke vesz részt a tanácsban. A Kormányzótanács szavazó tagjai közül elnököt választ.

A Kormányzótanács lesz az európai stabilitási mechanizmus legmagasabb szintű döntéshozó szerve, mely az alábbi legfontosabb döntéseket hozza kölcsönös megállapodás alapján:

- pénzügyi segítségnyújtás odaítélése;
- a pénzügyi segítségnyújtásra vonatkozó feltételek;
- az európai stabilitási mechanizmus hitelezési kapacitása;
- az eszközkészlet módosítása.

A Kormányzótanács egyéb döntéseit egyéb rendelkezés hiányában minősített többséggel hozza.

Az európai stabilitási mechanizmus Igazgatótanácsa a Kormányzótanács által delegált konkrét feladatokat fogja ellátni. Az euróövezet minden tagállama egy igazgatót és egy igazgatóhelyettest jelöl. Ezenfelül a Bizottság és az EKB egy-egy megfigyelőt és egy-egy pótmegfigyelőt jelöl az Igazgatótanácsba. Az Igazgatótanács egyéb rendelkezés hiányában minden döntését minősített többséggel hozza.

A Kormányzótanácsban és az Igazgatótanácsban a szavazati súly az egyes tagállamoknak az EKB jegyzett tőkéjében való részesedésével áll majd arányban. A minősített többség a szavazatok 80 százalékában került meghatározásra.

A Kormányzótanács ügyvezető igazgatót jelöl, akinek az ESM napi irányítása lesz a feladata, és egyben ő lesz az Igazgatótanács elnöke is.

Tőkestruktúra

Az ESM arra fog törekedni, hogy a főbb hitelminősítő intézeteknél elérje és megtartsa a legmagasabb szintű hitelminősítést.

Az európai stabilitási mechanizmus összesen 700 milliárd EUR jegyzett tőkével fog rendelkezni. Ebből az összegből 80 milliárd EUR az euróövezet tagállamai által 2013 júliusától fokozatosan, öt egyenlő éves részletben befizetett tőke. Ezenfelül az európai stabilitási mechanizmus a felek által vállalt lehívható tőke, illetve az euróövezet tagállamai által biztosított garanciák kombinációjával rendelkezik, összesen 620 milliárd EUR összegben. A 2013-tól 2017-ig tartó átmeneti időszakban a tagállamok vállalják, hogy abban a valószínűtlen esetben, ha erre szükség lenne, felgyorsítják a megfelelő eszközök rendelkezésre bocsátását azzal a céllal, hogy legalább 15 százalékon tartsák a befizetett tőke és az ESM-kötvényállomány közötti arányt.

Az ESM teljes jegyzett tőkéjét tekintve az egyes tagállamok hozzájárulási kulcsát az EKB befizetett tőkéjében való részesedése alapján számítják ki a melléklet szerint. Az európai stabilitási mechanizmust létrehozó szerződés ratifikálásával a tagállamok jogilag kötelezik magukat arra, hogy a teljes jegyzett tőkéből rájuk eső részt biztosítják.

A Kormányzótanács kölcsönös megállapodás alapján dönt a teljes jegyzett tőke összegének kiigazításáról vagy tőke lehívásáról, az alábbi konkrét esetek kivételével. Először: az Igazgatótanács egyszerű többséggel dönthet arról, hogy – tőke lehívásával – visszaállítja a befizetett tőke szintjét abban az esetben, ha a befizetett tőke összegét valamely veszteség fedezése csökkentené³. Másodszor: olyan eljárásokat vezet be, amelyekkel a garanciák fizetési felhívásra azonnal lehívhatók az ESM részvényeseitől abban az esetben, ha erre azért van szükség, hogy elkerüljék a fizetési elmaradást az ESM hitelezői felé. Az egyes részvényesek felelőssége minden körülmények között a jegyzett tőkében való részesedésükre korlátozódik.

Az európai stabilitási mechanizmushoz 2013 júliusát követően csatlakozó tagállam⁴ által a jegyzett tőkéhez való hozzájárulásra az eredeti hozzájárulások esetében alkalmazott feltételek érvényesek. A jegyzett tőke teljes összegét érintő gyakorlati következményekről és a tőkének a tagállamok közötti elosztásáról a Kormányzótanács kölcsönös megállapodás alapján dönt.

³ E döntéskor felfüggesztik azon tagállam szavazati jogát, amely hibájának tudható be a fedezendő veszteség.

⁴ A tagállamok az euróövezethez való csatlakozással egyidejűleg az európai stabilitási mechanizmus tagjává is válnak, az ezzel járó összes joggal és kötelezettséggel együtt.

Mindaddig, amíg az ESM-et nem hozzák működésbe, és feltéve, hogy a tényleges hitelezési kapacitás nem kevesebb, mint 500 milliárd EUR, az ESM befizetett tőkéjéből való befektetésekből eredő bevételeket – a működési költségek levonásával – visszatérítik a tagállamoknak. Az ESM első működésbe hozatalát követően a tőkéjéből befektetett összegekből és a pénzügyi segítségnyújtási tevékenységből eredő bevételeket az ESM-ben tartják. Amennyiben azonban a befizetett tőke meghaladná az európai stabilitási mechanizmus hitelezési kapacitásának megtartásához szükséges szintet, az Igazgatótanács egyszerű többséggel dönthet úgy, hogy hozzájárulási kulcsuk alapján osztalékot fizet az euróövezet tagállamainak.

Eszközök

Amennyiben az egész euróövezet stabilitásának megőrzéséhez elengedhetetlenül szükséges, a Szerződés 136. cikkének módosításával összhangban az ESM szigorú feltételekhez kötött makrogazdasági kiigazítási program keretében nyújt pénzügyi segítséget, a tagállami egyensúlyhiány súlyosságával arányosan, hitelek formájában. Kivételes esetben azonban, szigorú feltételekhez kötött makrogazdasági kiigazítási program keretében az elsődleges adósságpiacon is beavatkozhat, amennyiben a Kormányzótanács kölcsönös megállapodás alapján így dönt.

- Az ESM által nyújtott stabilitási támogatás

Az ESM rövid vagy középtávú stabilitási támogatást nyújthat az euróövezet súlyos finanszírozási zavarokkal küzdő tagállamai részére. A stabilitási támogatás feltétele egy adekvát szakpolitikai feltételekhez kötött makrogazdasági kiigazítási program, mely a kedvezményezett tagállam mögöttes egyensúlyhiányainak súlyosságával arányos. A program hossza és a hitelek futamideje az egyensúlyhiány jellegétől és attól függ, hogy a kedvezményezett tagállamnak milyen kilátásai vannak arra, hogy az ESM-források rendelkezésre állásának lejártá előtt visszatérhessen a pénzügyi piacokra.

▪ Elsődlegespiaci támogatási eszköz

Az ESM a támogatás költséghatékonyságának maximalizálása érdekében vásárolhat az elsődleges piacon a súlyos finanszírozási zavarokkal küzdő tagállamok kötvényeiből. A kötvényvásárlás feltételeit és módozatait a pénzügyi segítségnyújtás feltételeiről szóló határozat fejti ki.

A Kormányzótanács felülvizsgálhatja az európai stabilitási mechanizmus rendelkezésére álló eszközöket, és dönthet az eszközkészlet módosításáról.

Az IMF részvétele

Az európai stabilitási mechanizmus az IMF-fel való szoros együttműködésben nyújt pénzügyi segítséget⁵. Minden esetben törekedni fognak az IMF – technikai és pénzügyi szintű – aktív részvételére. Az adósság fenntarthatóságának elemzését a Bizottság az IMF-fel közösen és az EKB-val együttműködésben végzi el. Az európai stabilitási mechanizmus és az IMF által nyújtott közös segítség szakpolitikai feltételeit a Bizottság és az IMF az EKB-val együttműködésben közösen vitatja meg.

⁵ Ugyanakkor az IMF részvétele az Alapokmány szerinti megbízatásával összhangban, illetve az IMF Tanácsának vonatkozó határozatának és irányelveinek megfelelően történik.

A pénzügyi támogatás működésbe hozatala, a programellenőrzés, és a segítségnyújtást követő intézkedések

Az ESM révén nyújtott pénzügyi támogatást minden esetben az euróövezet egy tagállama által az euróövezet többi tagállamához intézett kérelem alapján hozzák működésbe. Az eurócsoport a támogatás működésbe hozatala iránti kérelemről tájékoztatja a Tanácsot. A kérelem kézhezvételekor a Kormányzótanács felkéri a Bizottságot, hogy az EKB-val együttműködésben vizsgálja meg, vajon az euróövezet egészének stabilitását fenyegeti-e veszély, illetve hogy az érintett tagállam államadosságának fenntarthatóságára vonatkozóan végezzen az IMF-fel közösen és az EKB-val együttműködésben alapos elemzést. Az európai stabilitási mechanizmus működésbe hozatala ezután a következő lépések szerint történik:

- Stabilitási támogatás iránti kérelem esetén a Bizottság az IMF-fel közösen és az EKB-val együttműködésben megvizsgálja a kedvezményezett tagállam tényleges finanszírozási szükségleteit és a szükséges magánszektori részvétel jellegét, melynek összhangban kell állnia az IMF gyakorlatával.
- A vizsgálat alapján a Kormányzótanács megbízást ad a Bizottságnak arra, hogy az IMF-fel közösen és az EKB-val együttműködésben folytasson tárgyalásokat az érintett tagállammal a makrogazdasági kiigazítási programról, melynek részleteit egyetértési megállapodásban rögzítik.
- A Bizottság javaslatot tesz a Tanácsnak, hogy határozatban hagyja jóvá a makrogazdasági kiigazítási programot. A Kormányzótanács dönt a pénzügyi segítségnyújtás odaítéléséről és a támogatás feltételeiről. Amennyiben a Tanács elfogadja a programot, a Bizottság egyetértési megállapodást ír alá az euróövezet tagállamainak nevében, amennyiben arról a Kormányzótanács előzetesen kölcsönös megállapodásra jutott. Az Igazgatótanács jóváhagyja a pénzügyi segítségnyújtásról szóló megállapodást, mely a nyújtandó pénzügyi támogatás technikai részleteit tartalmazza.
- Az IMF-fel közösen és az EKB-val együttműködésben a Bizottság feladata a makrogazdasági kiigazítási programban előírt szakpolitikai feltételek betartásának ellenőrzése. A Bizottság jelentést tesz a Tanácsnak és az Igazgatótanácsnak. A jelentés alapján az Igazgatótanács kölcsönös megállapodással dönt az új hitelrészletek folyósításáról.

- A Tanács a Kormányzótanácsban folytatott megbeszélést követően, a Bizottság javaslatára határozhat a programot követő utólagos felügyelet bevezetéséről, amely mindaddig fenntartható, ameddig a pénzügyi támogatásból egy meghatározott összeget vissza nem fizettek.

Az EU többoldalú felügyeleti keretével való összhang

Az uniós tagállamok jóváhagyását kell kérni ahhoz, hogy az euróövezeti tagállamok megbízhassák a Bizottságot azzal a feladattal, hogy az IMF-fel közösen és az EKB-val együttműködve elemezze a pénzügyi támogatást kérő tagállam adósságának fenntarthatóságát, elkészítse a pénzügyi támogatáshoz kapcsolódó kiigazítási programot, valamint felügyelje a végrehajtást.

A Kormányzótanács saját jogkörében dönthet a kormányközi keretben nyújtott pénzügyi támogatás megadásáról és módozatairól, viszont a megerősített felügyelet vagy egy makrogazdasági kiigazítási program keretében megállapított szakpolitikai feltételrendszernek összhangban kell lennie az EU felügyeleti keretével, és szavatolnia kell az uniós eljárások betartását. A Bizottság ezért rendeletjavaslatot szándékozik előterjeszteni, amely egyértelművé teszi, hogy a Szerződés 136. cikkének megfelelően milyen eljárási lépések szükségesek ahhoz, hogy a szakpolitikai feltételrendszer beépüljön a Tanács határozataiba, és biztosítva legyen az EU többoldalú felügyeleti keretével való összhang. A Tanács és a Bizottság rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet az ESM létrehozásáról és működéséről.

Kamatmeghatározás

A kedvezményezett tagállamnak nyújtandó pénzügyi támogatás kamatainak meghatározásáról a Kormányzótanács dönt.

Az ESM állandó vagy változó kamatozású hiteleket nyújthat majd. Az ESM-kamatok meghatározása összhangban lesz az IMF kamatmeghatározási elveivel, továbbá az ESM finanszírozási költségein felül maradva megfelelő kockázati kamatmarzsot is tartalmaz.

Az ESM által nyújtott hitelek kamatait az alábbiak határozzák meg:

1. Az ESM finanszírozási költségei;
2. 200 bázispontnak megfelelő kamattöblet a teljes hitelösszegre;
3. további 100 bázispontnak megfelelő kamattöblet a 3 év után még fennálló hitelösszegre.

Az állandó kamatozású, három évet meghaladó futamidejű hitelek esetében a marzs az első három évre megállapított 200 bázispontnak megfelelő kamattöblet és az azt követő évekre megállapított 200 + 100 bázispontnak megfelelő kamattöblet súlyozott átlaga.

A kamatmeghatározás módját az ESM kamatszabályzata tartalmazza, amelyet rendszeresen felül kell vizsgálni.

A magánszektor bevonása

1. A magánszektor bevonásának szabályai

A magánszektor megfelelő és arányos mértékű bevonása az elvárás eseti alapon, amikor valamely kedvezményezett állam pénzügyi támogatásban részesül. A részvétel jellegét és mértékét eseti alapon kell meghatározni, továbbá függővé kell tenni attól, hogy az adósság fenntarthatóságának az IMF gyakorlatával⁶ összhangban elvégzett elemzése milyen megállapításokat eredményez, valamint milyen esetleges következményekkel kell számolni az euróövezet pénzügyi stabilitására nézve.

⁶ Az IMF szerint egy adósság akkor tekintendő fenntarthatónak, ha a hitelfelvevő várhatóan anélkül képes törleszteni a tartozását, hogy ez a bevételeit és a kiadásait irreális mértékben megváltoztatná. Ennek megítélése határozza meg a finanszírozást szolgáló összeg rendelkezésre állását és megfelelő nagyságrendjét.

a) Amennyiben a fenntarthatóság elemzéséből megállapítható, hogy a makrogazdasági kiigazítási program reálisan képes az államadósságot ismét fenntartható pályára állítani, a kedvezményezett tagállam olyan kezdeményezéseket indít, amelyek célja, hogy a magánbefektetőket a kihelyezett hitelek fenntartására ösztönözzék (pl. „bécsi kezdeményezés” jellegű szemlélet). A Bizottság, az IMF, az EKB és az EBA egyaránt részt vesz a kezdeményezések végrehajtásának felügyeletében.

b) Amennyiben a fenntarthatóság elemzéséből az derül ki, hogy a makrogazdasági program reálisan nem képes az államadósságot ismét fenntartható pályára állítani, a kedvezményezett tagállam köteles jóhiszemű tárgyalásokat kezdeni a hitelezőivel annak érdekében, hogy biztosítsa hitelezőinek az adósság fenntarthatóságának visszaállításában való közvetlen részvételét. A pénzügyi támogatás megadása függ attól, hogy a tagállam rendelkezik-e a magánszektor megfelelő és arányos bevonására vonatkozó hiteles tervvel, és kellő elkötelezettséget tanúsít-e ez irányban. A terv végrehajtásában elért eredményeket a program keretében figyelemmel kell kísérni, és figyelembe kell venni a hitelrészletek folyósításáról szóló döntés meghozatalakor.

A hitelezőkkel folytatott tárgyalások során a kedvezményezett tagállam betartja a következő elveket:

- *Arányosság:* a tagállam az adóssága fenntarthatóságának problémájával arányos mértékű megoldásokra törekszik.
- *Átláthatóság:* az érintett tagállam nyílt párbeszédet kezdeményez a hitelezőivel, és időben megosztja velük a releváns információkat.
- *Méltányosság:* a tagállam tárgyalásos megoldásokra törekedve konzultációt folytat a hitelezőkkel az államadósság átütemezésének vagy átstrukturálásának lehetőségeiről. Az adósság nettó jelenértékét csökkentő intézkedések kizárólag akkor kerülhetnek szóba, ha más megoldások valószínűleg nem hoznák meg a várt eredményeket.

- *Határokon átnyúló koordináció:* a más tagállamokra és harmadik országokra esetlegesen gyakorolt fertőzési kockázat és továbbgyűrűző hatások kockázatát megfelelően figyelembe kell venni a magánszektor bevonását célzó intézkedések kidolgozásakor. Az érintett tagállam megfelelő tájékoztatást nyújt a hozott intézkedésekről az egész euróövezet pénzügyi stabilitásának megőrzése céljából.

2. Kollektív cselekvési záradék

2013 júliusától kezdődően az egy éves futamidőt meghaladó valamennyi új euróövezeti állampapírnak kollektív cselekvési záradékot kell tartalmaznia. A záradékok célja, hogy a magánszektor bevonása esetében megkönnyítsék a kibocsátó állam és a magánhitelezők közötti megállapodást. A kötvényeknek e záradékkal való kiegészítése nem növeli a nemfizetés, illetve az átstrukturálás kockázatát az adott kötvény tekintetében. Az állampapír-tulajdonosok hitelezői státuszát tehát nem érinti a záradék megléte.

A záradékok főbb jellemzői megegyeznek majd a kollektív cselekvési záradékokról szóló G10-jelentést követően az USA-ban és az Egyesült Királyságban általánossá vált záradékok jellemzőivel. A záradékokat olyan módon vezetik majd be, hogy megőrizzék az euróövezeti tagállamok közötti egyenlő feltételeket. Ez azt jelenti, hogy valamennyi euróövezeti tagállam **azonos és egységesített**, a tagállamok által kibocsátott értékpapírok feltételeit tekintve összehangolt **záradékot** fog alkalmazni. Ezek alapja **összhangban fog állni a New York-i és az angol jogban általános záradékokkal**.

A kollektív cselekvési záradékok tartalmazni fognak egy olyan **összevonási záradékot** is, amely lehetővé teszi az ilyen záradékot tartalmazó és ugyanazon joghatósági terület jogrendszerébe tartozó, de különböző kibocsátású kötvények tulajdonosainak túlnyomó többsége számára, hogy többségi cselekvési záradékot vezessen be olyan esetekben, amikor az átstrukturáláshoz szükséges hitelezői többséget egyetlen kötvénykibocsátás keretében nem lehetne elérni. Gondoskodni kell a **megfelelő képviseltről**. A sarkalatos kérdésekről (pl. az alapvető folyósítási feltételek, a kötvények átalakítása vagy cseréje), amelyekkel kapcsolatban fenntartás merülhet fel, nagyobb arányú **többséggel** kell határozni, mint a nem sarkalatos kérdésekről. A **határozatképesség** feltételei alkalmazandók. A többség által jóváhagyott változtatások valamennyi kötvénytulajdonosra nézve kötelezőek.

A **szavazati jog megvonására** vonatkozó megfelelő záradékot kell alkalmazni a helyes szavazási eljárás biztosítására. Emellett az esetlegesen fennakadást okozó jogi lépések megakadályozását célzó záradékok bevezetését is mérlegelni kell.

A kollektív cselekvési záradékokat egységesített módon fogják bevezetni, amely valamennyi euróövezeti joghatósági területen azonos joghatást biztosít, és ezáltal megőrzi az euróövezeti tagállamok közötti egyenlő feltételeket. Az euróövezeti tagállamok elfogadják a záradékok hatályához szükséges intézkedéseket.

Az euróövezeti tagállamok a lejáró állampapírállomány megújításához előre meghatározott feltételekkel 2013 júniusát követően is bocsáthatnak ki kollektív cselekvési záradék nélküli kötvényeket annak érdekében, hogy megőrizzék a régi kötvények szükséges likviditását, valamint hogy elegendő idő álljon a rendelkezésükre ahhoz, hogy képesek legyenek rendezett módon új kötvényeket kibocsátani valamennyi standard futamidő tekintetében. A kollektív cselekvési záradékoknak az euróövezeti állampapírokba való bevezetésére vonatkozó részletes jogi szabályozásról a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság uniós állampapír-piaci albizottságában folytatott megbeszélések alapján, a piaci szereplőkkel és más érdekelttekkel folytatott megfelelő konzultációt követően döntenek, és a szabályokat 2011 végéig véglegesítik.

3. Az ESM elsőbbségi hitelezői helyzete

Az ESM az IMF-hez hasonlóan akkor nyújt pénzügyi támogatást egy tagállamnak, ha az nem jut hozzá a szokásos piaci finanszírozáshoz. Ennek fényében az állam-, illetve kormányfők kijelentették, hogy az ESM az IMF-fel megegyező módon elsőbbségi hitelezői helyzetet élvez, egyúttal azonban elfogadták az IMF-nek az ESM-mel szembeni elsőbbségi hitelezői helyzetét.

A döntés 2013. július 1-jétől hatályos, az európai pénzügyi stabilitási eszköz (EFSF), illetve a Görögországot támogató eszköz keretében létrejött bármely más megállapodás feltételeinek sérelme nélkül.

Az európai pénzügyi stabilitási eszköz és az ESM közötti átmeneti megállapodások

Az eredeti terveknek megfelelően az EFSF 2013 júniusa után is megmarad a még meglévő kötvények kezelése céljából. Működését mindaddig folytatja, ameddig a tagállamok a kapott összegeket teljes mértékben vissza nem fizették, továbbá az általa kibocsátott pénzügyi eszközök alapján fennálló kötelezettségeit és a kezesekkel szemben fennálló kötelezettségeit nem teljesítette. A meglévő hitelkeretektől még nem folyósított és nem finanszírozott részeket az ESM-re kell ruházni (pl. az olyan részletek folyósítását és finanszírozását, amelyek csak az ESM hatálybalépését követően válnának esedékessé). Az EFSF és az ESM együttes hitelkihelyezése nem haladhatja meg az 500 milliárd eurót.

Az EFSF-ről az ESM-re való zökkenőmentes áttérés érdekében az EFSF elnök-vezérigazgatóját meg kell bízni az ESM létrehozásának a gyakorlati előkészítésével. Az elnök-vezérigazgató rendszeresen jelentést tesz az elért eredményekről az Eurócsoporttal foglalkozó munkacsoportnak.

Az euróövezeten kívüli tagállamok részvétele

Az euróövezeten kívüli tagállamok az európai stabilitási mechanizmus mellett *ad hoc* alapon vehetnek részt az euróövezet tagállamainak nyújtott pénzügyi támogatási műveletekben. Amennyiben az euróövezeten kívüli tagállamok részt vesznek ilyen műveletekben, képviseltetik magukat az európai stabilitási mechanizmus Kormányzótanácsának és Igazgatótanácsának kapcsolódó ülésein, melyeken a segítségnyújtás odaítéléséről és ellenőrzéséről döntenek. Minden releváns információt kellő időben rendelkezésükre bocsátanak, és megfelelő mértékben konzultálnak velük. Az euróövezet tagállamai támogatni fogják az európai stabilitási mechanizmus és a mechanizmus mellett kétoldalú kölcsönt nyújtó más tagállamok egyenértékű hitelezői státuszát.

A jogviták rendezése

Amennyiben az euróövezet egy tagállama és az európai stabilitási mechanizmus között az európai stabilitási mechanizmust létrehozó szerződés értelmezését vagy alkalmazását illetően vita alakul ki, a vitát a Kormányzótanács dönti el. Amennyiben a tagállam ezt a döntést nem fogadja el, a vitás kérdést az EUMSZ 273. cikkével összhangban az Európai Unió Bírósága elé terjesztik.

Az európai stabilitási mechanizmus és a harmadik felek kapcsolatát illetően az alkalmazandó irányadó jog és joghatóság kérdését az európai stabilitási mechanizmus és a harmadik felek között kidolgozandó jogi és szerződéses dokumentáció fogja tárgyalni.

Melléklet: Az európai stabilitási mechanizmus hozzájárulási kulcsa az EKB-kulcs alapján

Ország	ISO	ESM-kulcs
Ausztria	AT	2.783
Belgium	BE	3.477
Ciprus	CY	0.196
Észtország	EE	0.186
Finnország	FI	1.797
Franciaország	FR	20.386
Németország	DE	27.146
Görögország	EL	2.817
Írország	IE	1.592
Olaszország	IT	17.914
Luxemburg	LU	0.250
Málta	MT	0.073
Hollandia	NL	5.717
Portugália	PT	2.509
Szlovák Köztársaság	SK	0.824
Szlovénia	SI	0.428
Spanyolország	ES	11.904
Összesen	EA17	100.0

Megjegyzések: Az európai stabilitási mechanizmus kulcsát az EKB tőkejegyzési kulcs alapján számítják ki.

Azon tagállamok, melyekben az egy főre jutó GDP kevesebb, mint az uniós átlag 75%-a, az euróövezetbe való csatlakozásukat követően 12 éven át ideiglenes korrekcióban részesülnek.

Az ideiglenes korrekció a bruttó nemzeti jövedelemből (GNI-ből) való részesedésük és az EKB-ban lévő tőkerészesedésük különbségének háromnegyede lesz (tehát az ESM-részesedésük a GNI-ből való részesedésük 75%-ának és az EKB-ban lévő tőkerészesedésük 25%-ának összegével megegyezik), az alábbiak szerint: $ESM\text{-}részesedés = EKB\text{-}részesedés - 0,75 * (EKB\text{-}részesedés - GNI\text{-}részesedés)$

Az ezen országok esetében a lefelé történő kompenzációt elosztják a többi ország között, az EKB-részesedésüknek megfelelően.

Egy főre jutó GNI és GDP 2010-ben.

Forrás: Az EKB, az Ameco és a DG ECFIN számításai.